

Skulu vit hava fría

NEI!

1 Hvat er galið við verandi fosturtøkulóg?

Vit halda, at n ú v e r a n d i lóggáva er ov ógreið og verjir ikki barnið nóg væl. Hetta sæst við at yvir 40 fosturtøkur verða í miðal tiknar um árið í Føroyum. Ein lækni skal avgera, um ein fosturtøka skal fremjast, og tískil er tað ofta persónliga meiningin hjá læknanum sum er avgerðandi. Tað vil siga, at um tú finnur "rætta læknan", so hevur tú í praksis fría fosturtøku.

2 Hvørjir eru størstu vansarnir við eini meiri liberalari fosturtøkulóg?

Vansin er, at fleiri lív verða tikin hvørt ár. Ein liberalari lóggáva fer at viðføra, at vit missa virðingina fyri lívinum hjá barninum í móðurlívinum, og enn fleiri fosturtøkur fara at verða framdar. Vit siggja til dømis í Grønlandi, har tey hava fría fosturtøku, at tey hava líka nógvar fosturtøkur sum føðingar hvørt ár.

3 Hvørjir eru størstu vandarnir við eini meiri avmarkaðari fosturtøkulóg?

Størsti fyrimunur er, at vit fáa møguleika at bjarga fleiri lív hvørt ár. Um tað er ov lætt at taka fosturtøku, so er vandi fyri, at kvinnur, sum koma í neyð, taka eina ov skjóta avgerð, sum tær móguliga fara at angra restina av lívinum. Tað er týðningarmikið, at vit loyva kvinnuni at steðga á, soleiðis at vit kunnu hjálpa og ráðgeva henni við sínum sálarligu-, kropsligu- ella sosalu avbjóðingum.

4 Hvi metir tú / metir tú ikki, at talan er um at týna lív, tá fosturtøka verður framd?

Øll vísindalig prógv eru greið um, at tað er eitt menniskja, og tí hevur tað sama rætt til at liva, eins og vit onnur. Tá ein fosturtøka verður framd, hevur fostrið longu høvd, fingrar og øll organir eru skapt. Hjarta bankar longu í triðju viku, og fostrið er eitt serstakt menniskja í menning.

5 Eigur markið fyri, nær fosturtøka skal vera loyvd/bannað at vera flutt?

Tað ber ikki til at áseta eitt ávíst punkt í fosturmenningini, har barnið bráðliga hevur menniskjavirði, tískil má markið vera har sum fosturmenningin byrjar. Altso ynskja vit at verja fostrið frá giting.

Við tað, at mótparturin roynir at áseta eitt mark við til dømis 16. viku, so vísur hetta, at tey hava ikki eitt bein at standa á. Tey viðurkenna harvið, at fostrið er eitt menniskjalív aftaná teirra sjálvsásetta mark, men hava onga vísindaliga grundgeving fyri, hví tað ikki er eitt menniskjalív áðrenn hetta markið.

6 Heldur tú, at nakað slag av vegleiðing skal bjóðast mammuni, áðrenn hon fremur fosturtøku?

Vit halda sjálvandi, at allar kvinnur skulu fáa ókeypis ráðgeving og vegleiðing, áðrenn tær taka støðu til, um tær vilja taka fosturtøku ella ikki. Sera nógvar kvinnur hava frávalt fosturtøku eftir at hava fingið góða vegleiðing. Somuleiðis skulu vit eisini veita røttu fíggarligu og sosalu hjálp, tá ið barnið er komið til verðina, so at mamman er før fyri at uppfostra barnið.

7 Hevur pápin nøkur rættindi, tá avgerðin um at fremja fosturtøku, skal takast?

Hóast tað er kvinnan sum berur barnið, so skulu vit minnast til, at pápin eigur barnið líka nóg sum mamman. Tískil er tað ikki bert mamman sum skal hava einsamallan avgerðarætt yvir lívinum hjá teirra barni.

Aksel Berg
TÓRSHAVN

NEVNDARLIMUR Í UNG
FYRI MIÐFLOKKIN

FÆRRI OG FÆRRI VELJA FOSTURTØKU

Talið á fosturtøku lækkar og samanborið við grannalondini eru ógvuliga fáar fosturtøkur í Føroyum

Meðan tað um aldarskiptið vóru umleið 240 fosturtøkur yvir eitt fimm ára skeið, er talið fyri árinum 2011 til 2016 134 fosturtøkur. Talið á fosturtøkur hevur verið fallandi síðani 2007, frá 46 í 2007 niður til 30 í 2014. Einasta undantakið var í 2009, tá 51 fosturtøkur vóru.

Um hugt verður nærri at tølunum, so sæst, at tað serliga eru kvinnur millum 20 og 24 ár, sum fáa fosturtøku. Síðani 1994 hava 10 prosent av teimum kvinnum, sum hava fingið fosturtøku, verið í hesum aldursbólkinum. Síðani koma

aldursbólknir 35-39 ár, 30-34 ár og 25-29 ár. Tey árinum, sum almenn hagtøl eru fyri, tað vil siga frá 1994 til 2016, eru fimm gentur undir 15 ára aldur, sum hava fingið fosturtøku. Í sama tíðarskeiðið eru tað tíggu kvinnur yvir 45 ár, sum hava

fingið fosturtøku.

Onkuntíð verður sagt, at føroysku tølunum eru skeiklaði av tí, at fleiri føroyskar kvinnur leita sær til Danmarkar at taka fosturtøku. Magni Arge, fólkatingslimur hevur spurt Ellen Trane Nørby, heilsumálaráðharra

í Danmark, hvussu nógvar tær munnu vera, og fekk í gjár svar. Sambært donskum heilsumyndugleikum hava 22 kvinnur, búsitandi í Føroyum, fingið fosturtøku í Danmark síðani 1997.